

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Národná koncepcia informatizácie verejnej správy Slovenskej republiky

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/-/SK/dokumenty/LP-2021-628>

Materiál v pripomienkovom konaní do 16.11.2021

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR na základe § 9 ods. 1 písm. a) zákona č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Predkladaný materiál je nelegislatívnym, rámcovým strategickým dokumentom. Navrhovaná Národná koncepcia informatizácie verejnej správy Slovenskej republiky (NKIVS) je určená verejnej správe, ktorá prevádzkuje a buduje informačné technológie a zároveň sa riadi zákonom o ITVS a zákonom č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti subjektov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov. Strategickým cieľom Slovenska je dosiahnuť pokrok v DESI indexe v oblasti digitálnych služieb o 40% v porovnaní so súčasným stavom.

NKIVS pretavila strategický cieľ do štyroch prioritných osí a podcieľov: Prioritná os 1: Lepšie služby - je zameraná na zvyšovanie spokojnosti so službami, zvyšovanie podielu elektronickej komunikácie na jej iných spôsoboch, zjednodušovanie služieb a zavádzanie komplexných životných situácií. Prioritná os 2: Digitálna transformácia a lepšie využívanie údajov - má optimalizovať procesy, zrýchľovať digitalizáciu a zvyšovať otvorenosť verejnej správy. Prioritná os 3: Efektívne IT - má skracovať čas na realizáciu projektov, zvyšovať hodnotu nasadených systémov a optimalizovať náklady na prevádzku systémov. Prioritná os 4: Kybernetická a informačná bezpečnosť - má posilňovať ľudské kapacity, minimalizovať bezpečnostné incidenty a škody; a zvyšovať úroveň ekosystému kybernetickej a informačnej bezpečnosti.

Postoj RÚZ k materiálu

Predkladaný materiál je nelegislatívnym, rámcovým strategickým dokumentom. Navrhovaná Národná koncepcia informatizácie verejnej správy Slovenskej republiky (NKIVS) je určená verejnej správe. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Všeobecná pripomienka k materiálu ako celku

Celý dokument je neprehľadný na pripomienkovanie, chýba podrobnejšie číslovanie kapitol a častí.

2. Zásadná pripomienka k časti Manažérske zhrnutie (str. 2)

Za text: „Automatizácia jednoduchých podaní a proaktivita nie sú dnes vnímané ako cieľový stav elektronických služieb“. žiadame pridať text „Potenciál úspor, ktoré sa dajú dosiahnuť v nákladoch na administratívne činnosti využitím digitalizácie sa zatiaľ na Slovensku prejavil len minimálne.“.

Odôvodnenie:

V komerčnej sfére je digitálna transformácia významným zdrojom úspor, nevidíme dôvod, prečo by verejná správa nemala mať rovnakú ambíciu

3. Pripomienka k Definíciám (str. 12, 13, 14)

Definície navrhujeme upraviť nasledovne:

- elektronické rozhrania – v tejto časti sú definované prístupové miesta. Centrálna elektronická podateľňa je spoločným modulom a nie prístupovým miestom, preto podľa nášho názoru do tejto časti nepatrí
- mobilné zariadenia – sú definované ako samostatný komunikačný kanál. Domnievame sa, že mobilné zariadenie sú súčasťou elektronických komunikačných kanálov, predstavujú iné koncové zariadenie, ktoré takýto elektronický komunikačný kanál využíva.
- tretie strany – takéto riešenia sú už v súčasnosti k dispozícii (viď colné a daňové procesy a iné)
- verejná správa nemá model asistovaných služieb – podľa mňa toto nie je pravda. Len tento model nie je schopná aplikovať do praxe.

Odôvodnenie:

Spresenie definícií a členenia pojmov

4. Pripomienka k časti Interakcia (str. 15,16,17)

Interakcia

- Podľa nášho názoru problém nízkeho využívania elektronických služieb nie je iba v nezavedení mobilnej autentifikácie a autorizácie. Domnievame sa, že tieto koncepty treba koncepčne prepracovať v legislatíve a otvoriť pre flexibilné zavádzanie nových technológií. Pripomíname, že táto zmena je pripravená vo forma legislatívneho zámeru na MIRRI.
- nízka kvalita elektronických služieb – domnievame sa, že práve rigidná autentifikácia a autorizácia predstavuje najväčšiu bariéru pre používateľov
- informácia o stave spracovania – domnievame sa, že v súčasnosti neexistuje ani koncept/princípy toho, AKO by mala byť informácia o stave spracovania komunikovaná smerom na používateľa. Nestačí teda takúto funkcionality implementovať v backendových systémoch.
- Upozorňujeme, že niektoré z výmenovaných blokov sú k dispozícii – eDelivery (elektronické schránky sú využívané, modul doručovania tiež existuje), eSignature (podpisovače a elektronická podateľňa sú), eArchiving (MDURZ ako modul existuje) ?

Odôvodnenie:

spresnenie formulácií

5. Pripomienka k časti Pretrvávajúce výzvy strategickej priority (str. 18)

Ak hodnotíme že monolitické bloky sú zlé a riešením je budovanie menších systémov, je podstatné zodpovedať otázku AKO bude štát manažovať dekompozíciu systémov na menšie celky, ich integráciu a prevádzku. Domnievame sa, že v súčasnosti na toto nemá personálne kapacity ani kvalifikáciu. Toto je nahrádzané presunutím tejto zodpovednosti na dodávateľov – integrátorov.

Odôvodnenie:

spresnenie formulácií

6. Pripomienka k časti Údaje (str. 25)

Navrhujeme zdôrazniť, že hlavný problém je v referenčnosti (t.j. garantovanej správnosti údajov v evidenciách) a konzistencii (t.j. referencovanie používaných údajov z referenčnej evidencie)

Odôvodnenie: spresnenie formulácií

7. Pripomienka k časti vízia digitálnej transformácie (str. 30)

Časť: Vízia digitálnej transformácie a

- je nezmysel spájať koncept digitálnej transformácie s lepšími údajmi
- popis v odrážkach nezodpovedá podstate digitálnej transformácie

Odôvodnenie:

spresnenie formulácií, viac viď v ďalších pripomienkach

8. Zásadná pripomienka k časti Ciele (str. 31)

V prioritnej osi 2 žiadame text Optimalizácia procesov úsekov verejnej správy

Nahradiť textom Optimalizácia kompetencií, procesov a organizácie úsekov verejnej správy a zníženie nákladov na verejnú správu

Odôvodnenie:

Zúženie optimalizácie na procesy eliminuje potenciál, ktorý digitálne technológie prinášajú pre potenciálne zoštíhľovanie verejnej správy, centralizáciu obslužných a podporných činností a vyváraniu multifunkčných pracovísk. Spresnenie formulácií. Keďže sa jedná o dlhší proces, podľa nášho názoru cieľ optimalizácie procesov je možný aj mimo kontext digitálnej transformácie. V rámci digitálnej transformácie sa netransformujú iba procesy vnútri jednotlivých OVM, ale celkový spôsob výkonu VS.

9. Zásadná pripomienka k časti Ciele (str. 31)

V prioritnej osi 2 žiadame odstrániť cieľ Zrýchliť digitalizáciu verejnej správy

Odôvodnenie:

Dochádza k zmiešavaniu pojmov digitalizácia a digitálna transformácia. Digitalizácia predstavuje prístup bez eliminovania alebo len čiastočného eliminovania architektonických, legislatívnych, kompetenčných a procesných bariér. Ide o postupné evolučné rozširovanie využívania informačných technológií.

Digitálna transformácia otvára možnosť plne sa odstrihnúť od papierového sveta alebo jeho elektronickej kópie na základe plného využitia potenciálu moderných informačných technológií a za predpokladu eliminovania architektonických, legislatívnych, kompetenčných a procesných bariér. Ide o centrálnu riadenú zmenu, ktorej výsledkom je maximálne možné zhodnotenie potenciálu informačných technológií vďaka paralelnému riešeniu IT architektúry, procesov, organizácie a legislatívy

10. Zásadná pripomienka k časti Ciele (str. 31)

V prioritnej osi 2 žiadame odstrániť cieľ Zvýšiť otvorenosť a transparentnosť verejnej správy

Odôvodnenie:

Nejestvuje priama a úmyselná relácia medzi digitálnou transformáciou a transparentnosťou. Je nepriamym dôsledkom niektorých primárnych cieľov digitálnej transformácie. Naopak, transparentnosť sa dá zvyšovať aj bez digitálnej transformácie, takže sú oprávnené obavy z toho, že takto definovaný cieľ degraduje prioritnú os a opatrenia nebudú mať transformačný charakter.

11. Zásadná pripomienka k časti Ciele (str. 31)

V prioritnej osi 2 žiadame pridať cieľ Minimalizovať administratívne procesy pre občanov a podnikateľov elimináciou postupov, ktoré sú viazané na papierový svet

Odôvodnenie:

Digitálna transformácia umožňuje využiť IT architektúru založenú na službách a nástrojoch automatizácie a digitalizovať aj medzi kroky, ktoré dnes stále ešte vyžadujú aktívne úkony zo strany používateľa. Ultimátnym cieľom je vybavenie služby pri jednej interakcii a na počkanie.

12. Zásadná pripomienka k časti Ciele (str. 31)

V prioritnej osi 2 žiadame pridať cieľ Odbúrať bariéry vecnej a miestnej príslušnosti, ktoré bránia vytváraniu univerzálnych a zdieľaných pracovísk

Odôvodnenie:

Digitálna transformácia a IT architektúra založená na službách umožňuje zdieľanie dátových komponentov a zdieľaných softvérových modulov naprieč verejnou správou. To umožní postaviť používateľa do centra záujmu a koncentrovať sa na jeho potreby bez toho, aby sa musel zaoberať vecnou príslušnosťou tej ktorej agendy alebo presúvať sa medzi regiónmi, či už prístupuje k službám štátu prostredníctvom univerzálnej prepážky alebo na počkanie.

13. Zásadná pripomienka k časti Ciele (str. 31)

Žiadame pridať cieľ Dosiahnuť nižšie alebo stabilizované náklady na IT vo verejnej správe vytvorením natívneho cloudového prostredia.

Odôvodnenie:

Vyplyva z textu

14. Zásadná pripomienka k časti Ciele (str. 33)

Žiadame túto kapitolu premenovať na Ciele pre digitálnu transformáciu

Odôvodnenie:

Spresenie formulácií a chápania konceptu digitálnej transformácie. Lepšie údaje sú podmienkou dosiahnutia cieľov digitálnej transformácie, nie jej cieľom. Máme obavy z toho, že takto definovaný cieľ degraduje prioritnú os a opatrenia nebudú mať transformačný charakter.

15. Zásadná pripomienka k časti Ciele (str. 33)

Ciele pre digitálnu transformáciu a lepšie údaje

Žiadame prehodnotiť celú kapitolu, skupiny cieľov aj jednotlivé čiastkové ciele v zmysle novo definovaných štyroch cieľov, ktorými sú:

- Optimalizácia kompetencií, procesov a organizácie úsekov verejnej správy a zníženie nákladov na verejnú správu
- Minimalizovať administratívne procesy pre občanov a podnikateľov elimináciou postupov, ktoré sú viazané na papierový svet
- Odbúrať bariéry vecnej a miestnej príslušnosti, ktoré bránia vytváraniu univerzálnych a zdieľaných pracovísk
- Dosiahnuť nižšie alebo stabilizované náklady na IT vo verejnej správe vytvorením natívneho cloudového prostredia

Odôvodnenie:

Súvisí s predošlými pripomienkami k časti Ciele.

16. Zásadná pripomienka k časti Governance (str. 36)

Odrážka Manažment stratégie

Odporúčame premenovať na strategický manažment. Žiadame rozšíriť o doplňujúci text. Jeho súčasťou musí byť vysvetlenie kto sú aktéri, ktorí stratégiu vytvárajú a dávajú jej obsah, aké sú motívy ich zapojenia, akým spôsobom si vymedzia kompetencie a vzájomné záväzky a ako riadia napĺňanie stratégie v čase.

Odôvodnenie:

Potrebuje proces na zapojenie vrcholových predstaviteľov OVM do procesu digitalizácie

17. Zásadná pripomienka k časti Governance (str. 36)

Odrážka Manažment zdrojov

Žiadame premenovať na Operatívny manažment alebo Operatívny manažment a manažment zdrojov. Rozšíriť text objasnenie úrovne či granularity toho, čo je predmetom riadenia. Uviesť princípy alokovania zdrojov na projekty a zodpovednosti aktérov v tomto procese.

Odôvodnenie:

Zdroje na strane štátu aj na strane firiem sú a zostanú obmedzené. Dynamika ich riadenia na to musí reagovať musí zahŕňať aj aspekty prioritizácie a operatívnych zmien v čase.

18. Zásadná pripomienka k časti Governance (str. 36)

Odrážka Manažment rizík

Žiadame pomenovať základné kategórie rizík a metódy ich mitigácie.

Odôvodnenie:

Pri množstve nepredvídateľných skutočností v digitalizácii verejnej správy sa ukázalo, že nemať plán B vedie k odklonu od cieľov alebo rezignácii na ciele.

19. Zásadná pripomienka k časti Governance (str. 36)

Odrážka Manažment zmien

Žiadame pomenovať domény, ktoré tvoria okolie IKT projektov. Napríklad procesy, organizácia, ľudia, alebo ešte podrobnejšie členenie.

Odôvodnenie:

Zmeny v prostredí, do ktorého sa IT riešenia implementujú tvoria nevyhnutnú súčasť vývoja organizácie na základe nasadzovania digitálnych technológií.

20. Zásadná pripomienka k časti Governance (str. 36)

Odrážka Transparentnosť aktérov

Žiadame premenovať na Transparentnosť aktérov a participatívny proces. Pomenovať kľúčové komponenty alebo aktivity tohto procesu

Odôvodnenie:

V existujúcom texte zaniká tak účel, ako aj metódy, ktorými chceme transparentnosť dosiahnuť

21. Zásadná pripomienka k časti Governance (str. 36)

Do časti Aktéri riadenia IT žiadame doplniť principiálny výrok o pozícii toho-ktorého aktéra a vytvoriť lepšie prepojenie s nižšie uvedenou RACI maticou

22. Zásadná pripomienka k časti Governance (str. 36)

V RACI matici Vzťah aktérov a procesov riadenia IT žiadame vysvetlenie A – schvaľuje, R – pripravuje / vykonáva, C – pripomienkuje, I - proaktívne dostáva na informáciu štandardizovať presnejším prekladom z angličtiny a krátkym vysvetlením

Odôvodnenie: Treba sa posunúť vpred v presnejšej delbe zodpovedností. V korporátnej praxi rolu A-accountible prideliť vrcholovému manažérovi, ktorý nesie zodpovednosť za konečný výsledok. Predloženom texte naopak A-schvaľuje indikuje administratívny úkon založený napríklad na formálnej úplnosti podkladov. Deklaruje sa tým potreba aktívneho zapojenia osoby v pozícii Accountible. Chceme dosiahnuť posun v myslení.

23. Pripomienka k časti Governance (str. 36)

V tabuľke Vzťah aktérov a procesov riadenia IT navrhujeme (a) presunúť subjekt riadenia do pozície hneď za subjekt vedenia, (b) používať miesto pojmu subjekt pojem orgán a vytvoriť tak väzbu na zákon o ITVS, (c) odstrániť z RACI tabuľky texty a zaradiť ich k časti Aktéri riadenia IT

Odôvodnenie:

Tabuľka v dnešnej podobe je ťažko čitateľná a neumožňuje urobiť si jednoduchým pohľadom na riadky a stĺpce názor na role aktérov alebo procesy. Mimoriadne ťažko sa tam hľadá logika riadiaceho procesu.

24. Zásadná pripomienka k časti Governance (str. 36)

Do časti Nástroje riadenia IT vo verejnej správe žiadame (a) uviesť detail v rozsahu cca jedného odstavca. Súčasťou by malo minimálne to, na čo daný nástroj slúži, kto je iniciátorom jeho vzniku alebo modifikácie (b) doplniť do zoznamu AS IS a TO BE stavy procesov (c) v dopĺňujúcom texte uviesť metódy vynucovania súladu s kľúčovými nástrojmi, ako sú finančné opatrenia, krátenie rozpočtov, sankcie a iné.

25. Zásadná pripomienka k časti Governance (str. 36)

Do úvodu kapitoly uviesť, že texty v kapitole v plnom rozsahu platia pre dejovú líniu Lepšie služby a súčasne pri návrhu realizácie budú uplatňované v projektoch spadajúcich do kategórie Aktivita, v ktorých sa má pokračovať ďalej. Do záveru kapitoly uviesť, že v deľovej línii Digitálna transformácia sa procesy, aktéri aj nástroje môžu zmeniť na základe toho, ako bude vyzeráť stratégia digitálnej transformácie. Z hľadiska realizácie sa bude jednať o opatrenia a projekty v kategórii Aktivita, ktoré je potrebné začať.

Odôvodnenie:

Dodržať požiadavku dvoch dejových línii, z ktorých jedna sa týka lepších služieb založených na digitalizácii ako ju poznáme dnes, druhá na bude založená na dnes ešte neexistujúcom dokumente, ktorého parametre sú uvedené v strategickej prioritě Digitálna transformácia.

26. Zásadná pripomienka k časti Kapitola / Strategická priorita: Vládny Cloud a datacentrá (str. 39)

Pri kľúčových zmienkach o vládnom Cloud navrhujeme spresniť a uviesť, že v použiteľných prípadoch pôjde o hybridný vládny Cloud, podobne ako sa uvádza v kapitole 2.2 na str. 66 a v Prílohe č. 2. na str. 80.

Odôvodnenie:

vyplýva z textu

27. Zásadná pripomienka k časti Kapitola Strategická priorita: Manažment údajov (str. 42)

Kapitola Strategická priorita: Manažment údajov

- Analytické údaje

o Verejná správa bude podporovať prácu analytických jednotiek poskytovaním údajov (registre, agendové systémy, dáta telekomunikačných operátorov, opendata) pripojených na centrálnu analytickú platformu tak, aby údaje bolo možné použiť pre čo najširšie analytické potreby pri zachovaní ochrany osobných alebo inak citlivých údajov.

Odôvodnenie:

„Dáta telekomunikačných operátorov“ žiadame vypustiť. Ide zrejme o nedorozumenie. Dáta telekomunikačných operátorov tvoria predmet telekomunikačného tajomstva, alebo obchodného tajomstva. Nie sú určené na zdieľanie a spracovanie pre verejnosť ani pre OVM. Ich regulácia podlieha aj legislatíve na ochranu osobných údajov a súkromia. Regulácia sektora elektronických komunikácií neukladá ani neumožňuje takéto zdieľanie údajov.

28. pripomienka k časti Iniciátor komunikácie VS (str. 47)

Iniciátor komunikácie VS

- tomto prípade (ak nebude vykonaná digitálna transformácia) skutočný iniciátor nie je VS, príslušný OVM iba informuje používateľa o možnosti/potrebe iniciovať a využiť príslušnú službu. Používateľ musí iniciovať podanie konanie a spustiť proces

Odôvodnenie:

spresnenie formulácií

29. Zásadná pripomienka k časti Strategická priorita: Digitálny úrad a východiská pre digitálnu transformáciu úradu (str. 49)

Žiadame eliminovať zo strategickkej priority Digitálny úrad. Navrhujeme v Strategickkej prioritě lepšie služby vytvoriť čiastkovú prioritu Lepšie služby pre pracovníkov verejnej správy a tam alokovať upravené texty o digitálnom úrade.

Odôvodnenie:

Ide o dva úplne odlišné pojmy a nie je vhodné ich spájať. Digitálny úrad predstavuje digitalizáciu interných procesov OVM, s ich prípadnou optimalizáciou. Digitálna transformácia je o celkovej zmene princípov fungovania verejnej správy a zmene procesov presahujúcich kompetencie konkrétneho OVM.

30. Zásadná pripomienka k časti Strategická priorita: Digitálny úrad a východiská pre digitálnu transformáciu úradu (str. 49)

Žiadame eliminovať zo strategickkej priority Zoštíhlenie procesov.

Odôvodnenie:

Negatívne vymedzenie súčasných procesných nedostatkov a úzko technologický pohľad na prevedenie digitálnej transformácie nehovoria takmer nič o tom, čo sa má v skutočnosti robiť v mixe legislatívnych, organizačných, procesných a digitalizačných opatrení.

31. Zásadná pripomienka k časti Strategická priorita: Digitálny úrad a východiská pre digitálnu transformáciu úradu (str. 49)

Žiadame nanovo vypracovať túto strategickú prioritu.

Obsahom musí byť definícia digitálnej transformácie zohľadňujúca jej komplexnosť a poukázanie na to, čo digitálnou transformáciou nie je. Vzhľadom na to, aký je rozsah a hĺbka transformačných opatrení, jedinou cestou je vytvorenie holistického strategického dokumentu, ktorý zohľadní medzinárodné skúsenosti z iných krajín a skúsenosti z komerčného sveta. Malo by k tomu dôjsť najneskôr do dvoch rokov od schválenia NKIVS. Strategická priorita by mala adresovať tak potrebu vzniku tejto stratégie aj základné požiadavky naň, predovšetkým

- Požiadavky na vykonanie zmien v softvérovej architektúre, napríklad zdieľanie dát namiesto ich zasielania, natívna cloudová architektúra a pod.

- Požiadavky na vykonanie zmien v kompetenciách a procesoch, napríklad automatizácie úkonov všade, kde to bude možné, obsluhovanie na univerzálnych prepážkach a pod.
- Požiadavky na zmeny legislatívy, tak všeobecnej procesno-právnej, ako aj hmotno-právnej, ktorá je určujúca pre tie-ktoré agendy
- Motivácie, kompetencie a záväzky aktérov digitálnej transformácie, napríklad záväzok orgánu vedenia pripraviť IT prostredie, ktoré umožní orgánom riadenia vykonať transformačné opatrenia, alebo atraktívne dôvody, pre ktoré sa orgán riadenia rozhodne pre transformáciu.

Odôvodnenie:

Verejná správa na Slovensku nemá skúsenosť s takto komplexnými zmenami vlastného fungovania. Eliminácia rizík vyžaduje v prvom rade dôslednú prípravu a prenos skúseností z prostredí, kde sa takéto zmeny už robili.

32. Pripomienka k časti Prostredie pre digitálnu transformáciu (str. 51)

Žiadame začleniť do nového textu strategickkej priority.

Odôvodnenie:

V tejto časti sú uvedené pomerne všeobecné formulácie. Nie je vhodné diskutovať o prostredí, ale o digitálnej transformácii ako takej. Domnievame sa, že popis digitálnej transformácie treba zásadne prepracovať, aby boli jasné jej princípy a ciele.

33. Pripomienka k časti Architektúra VS (str. 61)

Navrhujeme dať digitálnu transformáciu ako základ pre všetko ostatné

34. Zásadná pripomienka k časti Návrh realizácie (str. 67)

Návrh realizácie

- multikanál a digitálna transformácia – domnievame sa, že budovanie multikanálového prístupu a digitálna transformácia sú odlišné koncepty. Digitálna transformácia je o zásadnej zmene procesov, multikanál o možnosti realizovať jednotlivé úkony v procese cez rôzne komunikačné kanály. Je dôležité zdôrazniť, že jednou z charakteristík digitálnej transformácie je zmena spôsobu poskytovania služieb, aby bol koncept životnej situácie chápaný ako integrovaná služba z pohľadu používateľa, ktorá procesne pozostáva z dnešných služieb.
- digitálny úrad a digitálna transformácia – digitálny úrad je o elektronizácii a digitalizácii úradu, prípadne optimalizácii vnútorných procesov úradu. Digitálna transformácia presahuje rámec úradu.

Odôvodnenie:

spresnenie formulácií

35. Pripomienka k časti Návrh realizácie (str. 69)

Navrhujeme zrušiť tabuľku Mapovanie vzťahov medzi strategickými prioritami, strategickými osami a cieľmi

Odôvodnenie:

Tabuľka určite nepatrí do časti návrh realizácie. Jej pridaná hodnota je otázna. Ak bola cieľom krížová kontrola a uistenie sa, že v strategických prioritách sú zohľadnené všetky ciele, malo by sa tak udiť v pri tvorbe dokumentu dôsledným priradením cieľov k jednotlivým strategickým prioritám.

36. Zásadná pripomienka k časti Návrh realizácie (str. 70)

3. Návrh realizácie

Žiadame uviesť predpoklady pre realizáciu z hľadiska ľudských zdrojov. Odlíšiť pritom to, že orgán riadenia (OVM) vždy bude v pozícii zadávateľa a zároveň môže byť v pozícii riešiteľa. Pre pozíciu zadávateľa treba jasne povedať aké profily musí mať alokované pre definovanie potrieb, preberanie riešení, manažment zmien a manažment rizík, teda biznis pozície. Treba povedať, ako budú vyzeráť požiadavky na realizáciu pri tých OVM, kde jedinou pozíciou je Accountable (napr. riaditeľ školy). Pre OVM, ktoré je zároveň v pozícii realizátora treba povedať, aké sú prioritné pozície, ktoré treba obsadiť za účelom riadenia dodávateľov IT projektu na technickej úrovni.

Odôvodnenie:

NKIVS by mala reagovať na známe a identifikované deficity v riadení IKT vo verejnej správe.

37. Zásadná pripomienka k časti Návrh realizácie (str. 70)

3. Návrh realizácie

Žiadame zjednotiť prístup k začleňovaniu programov a projektov do jednotlivých kategórií aktivít.

Programy a projekty, ktoré budú mať charakter lepších služieb zaradiť do kategórie Aktivita, v ktorých sa má pokračovať ďalej. Kategórie aktivít nie sú totožné s harmonogramom ani zoznamom projektov. Sú to v podstate príznaky pre lepšiu orientáciu sa v teréne a nemali by teda pôsobiť komplikovane. Zároveň sú to otvorené kategórie, napríklad nové programy z projektov typu lepších služieb budú v budúcnosti pribúdať.

Programy a projekty digitálnej transformácie treba zaradiť do kategórie Aktivita, ktoré je potrebné začať.

Pre kategóriu Aktivita, s ktorými je potrebné prestať žiadame uviesť kritéria pre zaradenie aktivity do tejto kategórie.

Pre ostatné tri kategórie žiadame uviesť ich priradenie k prioritnej osi a stručný popis typických projektov a opatrení v danej kategórii v rozsahu do 10 riadkov.

Navrhujeme prehodnotiť pojem aktivita, pretože nie je dostatočne komplexný, preferujeme jednoduchší slovník (a) s čím pokračovať a ďalej to rozvíjať, (b) s čím začať, (c) s čím experimentovať a (c) s čím skončiť. Táto dikcia umožní zaradiť do správnej kategórie nielen hlavné a podporné aktivity, ale aj konkrétne riešenia alebo technológie.

Odôvodnenie:

vyplýva z textu

38. Zásadná pripomienka k časti Návrh realizácie (str. 71 - 72)

3. Návrh realizácie

Dvojrychlostná transformácia

Obrázok Ilustrácia vzťahov dvojrychlostnej transformácie je nezrozumiteľný žiadame ho vymazať. Následný text je nesprávny, požadujeme jeho odstránenie. Požadujeme, aby sa nehovorilo o dvojrychlostnej transformácii, ale o paralelnej digitalizácii a digitálnej transformácii.

Odôvodnenie:

Lepšie služby sa realizujú projektmi na pôdoryse existujúcej legislatívy a architektúry, pričom ich evolučné zmeny sú možné.

Komplexnú digitálnu transformáciu vieme uviesť do života, keď bude pripravená alternatívna legislatíva a keď IT prostredie bude pripravené na spustenie procesov založených na tejto novej legislatíve. Ak napríklad plošne zavedieme možnosť zrušiť spis, tak IT systémy musia umožniť urobiť preskúmateľné rozhodnutie a popri prípade aj automatizované rozhodnutie aj bez toho aby vznikali výpisy alebo iné, hoci aj elektronické dokumenty. Digitálna transformácia sa realizuje v prostredí, ktoré je na to z hľadiska IT pripravené a začína sa účinnosťou legislatívy. Po spustení digitálnej transformácie nezanikne záujem o zlepšovanie služieb, budú sa však zlepšovať v inom prostredí.

Z logiky vecí vyplýva, že cesta z východiskového stavu povedie cez fázu projekčnej a legislatívnej prípravy k fáze, postupnej migrácie IT podpory, ktorá bude nastavená na duálnu legislatívu až do fázy migrácie procesov a organizačných štruktúr do nového IT prostredia s čisto digitálnou legislatívou.

Lepšie služby a digitálna transformácia ako samostatné dejové línie sa dajú graficky znázorniť ako horizontálne bloky nad sebou. Efektívne riadenie a kybernetická bezpečnosť sú nutnými premisami v oboch dejových líniách a dajú sa znázorniť dvoma vertikálnymi blokmi pretínajúcimi tie vyššie spomínané.

39. Zásadná pripomienka k časti Návrh realizácie (str. 70)

3. Návrh realizácie

Požadujeme, aby sa v návrhu realizácie ocitli požiadavky na akčný plán. Tento musí byť k dispozícii tak pre strategické riadenie, ako aj pre operatívne riadenie.

Odôvodnenie:

Na úrovni strategického riadenia sa dnes nepoužíva žiaden nástroj, ktorý by umožnil na úrovni vrcholových predstaviteľov OVM (Accountables) odpočítavať základné míľniky programu a schopnosť naplňať politické ciele alebo

prísľuby dané verejnosti. Na úrovni operatívneho riadenia musia existovať projektové plány, ktoré vznikajú na základe strategického plánu a naopak poskytujú mu stavové informácie a eskalačné podklady.

40. Zásadná pripomienka k Prílohe č. 2 časť Technologická architektúra verejnej správy (str. 80)

Prvý bod znie:

· Cloudové služby poskytované modelom hybridného cloudu.

Referencia nad slovom služby odkazuje na pozn. 57 v hlavnom dokumente (Metodické usmernenie pre proces zaradenia cloudovej služby do katalógu, ÚPVII číslo: ÚPVII 004542/2019/oSAEG-1.).

Odôvodnenie:

Súladi so zákonom 305, pretože OVM môžu konzumovať iba služby Vládneho cloudu. Zákon nevylučuje hybridné modely, ktoré podporujeme, avšak iba katalogizované ako služby Vládneho cloudu.

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2021/596>